

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph. D., ve věci

žalobce: **cresco&finance a.s.**
sídlem Čsl. armády 842/52, 794 01 Krnov
zastoupený advokátkou Mgr. Ing. Annou Francovou
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Úřad městského obvodu Slezská Ostrava**
sídlem Těšínská 138/35, 710 16 Ostrava
zastoupeného advokátem Mgr. Matějem Kreplem
sídlem Okružní 433/1, 638 00 Brno

za účasti osoby
zúčastněné
na řízení: **DIAMO, státní podnik**
sídlem Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá určení nezákonnosti nezahájení řízení o odstranění terénní úpravy provedené na pozemcích parc. č. 2048, 2049, 1092 a 1093, vše v k. ú. Hrušov, vymezené dle geometrického plánu vypracovaného GAKO-OBLUK s. r. o. z ledna 2020, výkres 20-01-011/1 (dále jen „Deponie“) a příkazu žalovanému zahájit řízení o odstranění Deponie. Zastává názor, že jakkoli se jedná o nebezpečný odpad, jeho odklizení může být provedeno též v režimu odstranění nepovolené terénní úpravy podle § 247 a násl. zák. č. 283/2021 Sb., stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“).
2. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení navrhuji zamítnutí žaloby. Namítají, že odstranění nepovolené terénní úpravy je v režimu stavebního zákona možné jen v případě, že nespadá pod zvláštní úpravu sektorových předpisů, tj. předpisů o nakládání s odpady, báňských předpisů a předpisů o ochraně životního prostředí.
3. U dnešního jednání účastníci učinili nesporným, že Deponie vznikla promísením:
 - hlušinového materiálu,
 - materiálu, z něhož byla nasypána hráz kalové nádrže,
 - sedimentů z této kalové nádrže,kdy podle žalobce se jedná o odpad, podle žalovaného a osoby zúčastněné na řízení o těžební odpad.
4. Podle § 8 stavebního zákona terénní úpravou se v tomto zákoně rozumí zemní práce a změny terénu, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry, těžební a jim podobné a s nimi související práce, nejde-li o hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem.
5. Podle § 250 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí stavebníkovi nebo vlastníkovi stavby odstranit stavbu, pokud je prováděna nebo byla provedena bez povolení podle tohoto zákona anebo v rozporu s ním.
6. Podle § 261 odst. 1 stavebního zákona pro terénní úpravy a zařízení se ustanovení této hlavy použijí obdobně.
7. Podle § 10 odst. 1 věty první zák. č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nakládání s těžebním odpadem“), provoz úložného místa lze řádně ukončit po dokončení sanačních a rekultivačních prací, a to jen na základě povolení vydaného obvodním báňským úřadem na žádost provozovatele.
8. Podle § 13 odst. 1 písm. a) věty před středníkem zák. č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), každý je povinen nakládat s odpadem pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a jinými právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí a zdraví lidí pro daný druh a kategorii odpadu.
9. Zákon o nakládání s těžebním odpadem a zákon o odpadech dále podrobně regulují nakládání s odpadem na úložných místech těžebního odpadu a na jiných skládkách, kdy

stanoví i podmínky pro odstranění těžebního odpadu a jiného odpadu z úložných míst těžebního odpadu a z jiných skládek.

10. Krajský soud připouští, že předmětná Deponie může naplňovat pojmové znaky terénní úpravy podle § 8 stavebního zákona.
11. Existují tedy vedle sebe dvě veřejnoprávní regulace, které by mohly na odstranění předmětné Deponie dopadat, tj.:
 - 1) veřejnoprávní regulace odstraňování terénních úprav obsažená ve stavebním zákoně, a
 - 2) veřejnoprávní regulace odstraňování uloženého těžebního odpadu a odstraňování jiných odpadů podle zákona o nakládání s těžebním odpadem a podle zákona o odpadech.
12. Krajský soud zastává názor, že v takové situaci není na volbě ani účastníka ani na volbě orgánů státní správy, které veřejnoprávní regulace bude na odstranění předmětné Deponie užito. V právě popsaném případě je totiž nutno aplikovat obecnou právní zásadu *lex specialis derogat legi generali*, což lze volně přeložit slovy *zvláštní právní úprava má přednost před úpravou obecnou*.
13. Zvláštní právní úpravu zde představuje veřejnoprávní regulace odstraňování terénních úprav vzniklých uložením těžebního či jiného odpadu (vztahující se tedy na užší skupinu případů), obecnou úpravu pak představuje veřejnoprávní regulace odstraňování (jakýchkoli) terénních úprav (tj. širší skupiny případů) obsažená ve stavebním zákoně.
14. Krajský soud tedy dospívá k dílčímu závěru, že odstranění předmětné Deponie není možno provést v obecném režimu odstraňování terénních úprav (podle stavebního zákona), naopak takové odstranění je možné jen postupy obsaženými v předpisech o nakládání s odpady (tj. podle zákona o nakládání s těžebním odpadem a podle zákona o odpadech).
15. Jakkoli je žaloba vystavěna na žalobcem dovozované pravomoci obecného stavebního úřadu nařídít odstranění předmětné Deponie, kdy krajský soud pravomoc obecného stavebního úřadu právě vyloučil, nelze odhlížet od toho, že žalovaným je správní orgán vykonávající mu svěřenou státní správu na více úsecích, tj. nejen v oboru práva stavebního. Krajský soud se proto zabýval otázkou, zda žalovaný není příslušným orgánem státní správy na úseku odpadového hospodářství.
16. Statutární město Ostrava je územně členěným statutárním městem, kdy přenesená působnost svěřená orgánům městských obvodů je taxativně vypočtena ve Statutu města Ostravy. Tento statut svěřuje městským obvodům v rámci přenesené působnosti na úseku odpadového hospodářství jen kontrolu nad tím, zda právnické a podnikající fyzické osoby
 - a) využívají obecní systém pouze na základě písemné smlouvy s obcí a v souladu s ní a zda nepodnikající fyzické osoby nakládají s komunálním odpadem v souladu se zákonem o odpadech, a
 - b) mají zajištěno převzetí odpadu, který samy nezpracují v souladu se zákonem o odpadech, osobou oprávněnou k převzetí daného druhu a kategorie odpadu podle tohoto zákona [viz čl. 19 písm. b) Statutu města Ostravy].
17. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný není orgánem, který by byl pravomocný a příslušný k vedení řízení, jehož zahájení se žalobce domáhá. Proto žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

18. Pro úplnost krajský soud dodává, že ve světle právě učiněných závěrů nemůže další argumentace účastníků ani důkazní návrhy k ní přivodit jiné rozhodnutí, než bylo učiněno.
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalovaný byl v řízení procesně úspěšný, avšak podle obsahu spisu mu v řízení nevznikly žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost. Pokud žalovaný v tomto řízení využil služby advokáta, má krajský soud za to, že patří mezi běžné úkoly orgánu státní správy obhájit si před soudem svůj názor na vlastní pravomoc a příslušnost. Proto náhrada těchto nákladů nebyla žalovanému přiznána.
20. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 5 s. ř. s., když soud neuložil této osobě žádnou povinnost ani neshledal žádné výjimečné okolnosti, které by přiznání náhrady nákladů řízení této osobě odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 19. března 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu